

Aan

Staatssecretaris JPS

Deadline: 17 september

nota

Kamerbrief PFAS

TER BESLISSING

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie

Opgesteld door

Datum

2 september 2024

Kenmerk

3964960-1069820-VGP

Uw kenmerk

Zaaknummer

1069820

Bijlage(n)

1

1. Aanleiding

In 2023 heeft uw voorganger de Kamer toegezegd om samen met de departementen Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en Landbouw, Natuur en Voedselzekerheid (LNV; nu LVVN) rond de zomer van 2024 een update te sturen van het PFAS-onderzoeksprogramma. Deze update plus een aantal andere punten ter informatie worden in deze Kamerbrief beschreven.

2. Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het uitsturen van bijgaande Kamerbrief.

U ondertekent deze brief samen met de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat - Openbaar Vervoer en Milieu, en stuurt deze brief mede namens de minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur aan de TK.

3. Kernpunten

PFAS staat voor poly- en perfluoralkylstoffen. Het gaat om een grote groep chemische stoffen die heel nuttig zijn (vet- én waterafstotend, zeer duurzaam), maar die ook schadelijk kunnen zijn voor mens en milieu. Het gaat dan om mogelijke nadelige effecten aan het immuunsysteem en bij langdurige blootstelling zijn ernstigere aandoeningen zoals kanker niet uit te sluiten. PFAS komen via bodem, lucht en water ook terecht in voedingsmiddelen. Mensen in Nederland krijgen te veel PFAS binnen via voedsel en drinkwater. Dit was één van de conclusies van de RIVM-analyse waarover de Kamer begin juni 2021 over is geïnformeerd. Daarnaast is nog (te) weinig kennis over de aanwezigheid van PFAS in het milieu in Nederland en de precieze bijdragen van de verschillende blootstellingen routes aan de besmetting van mens en milieu. Tot slot moet worden onderzocht hoe deze blootstelling kan worden verminderd.

In juni 2021 hebben de departementen IenW, VWS en LVVN het RIVM daarom gevraagd om een breed onderzoeksprogramma naar PFAS op te stellen. Dit onderzoeksprogramma heeft als doel de blootstellingroutes aan PFAS in kaart te brengen en mogelijke handelingsperspectieven inventariseren om de blootstelling te verminderen. Op hoofdlijnen bevat het programma de volgende elementen:

1. Het onderzoek richt zich op de gehele Nederlandse bevolking met een focus op de aandachtsgebieden;
2. Kennisontwikkeling over de aanwezigheid van PFAS in het milieu, waarin ook aandachtsgebieden worden onderscheiden;
3. Een brede selectie aan PFAS zal in de verschillende lijnen van onderzoek worden beschouwd, waarbij een selectie zal worden gemaakt van de meest relevante PFAS voor gezondheid en milieu.

Kenmerk
3964960-1069820-VGP

In deze Kamerbrief geven we een toelichting van de huidige stand van zaken rondom het PFAS-onderzoeksprogramma. Ook worden een aantal andere (inter)nationale trajecten met betrekking tot PFAS toegelicht.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Omwonenden en Kamerleden hebben al vaker opgeroepen tot het uitvoeren van gezondheidsonderzoek in de omgeving van Chemours en de Westerschelde. Vaak wordt dan specifiek bloedonderzoek genoemd. Deskundigen geven echter aan dat het niet eenvoudig is om een nuttig gezondheidsonderzoek te doen en verwachten dat hiermee niet alle vragen van de bevolking beantwoord kunnen worden. Om die reden heeft het vorige kabinet ervoor gekozen een verkenning te laten uitvoeren naar de behoeften van omwonenden en de mogelijkheden van onderzoek om daar antwoord op te geven. De resultaten van die verkenning worden later dit jaar verwacht.

De vorige staatssecretaris van VWS heeft in het commissiedebat Leefstijlpreventie van 16 mei 2024 (de dag na publicatie van het HLA) een voorwaarschuwing gedaan dat met het HLA veel bezuinigd wordt op preventie en dat hij dus niet kan garanderen dat er voldoende geld is om gezondheidsonderzoek bij omwonenden te financieren. Hij verwees voor besluitvorming daarover naar het nieuwe kabinet. Op 5 juni hebben de leden Dobbe (SP) en Kostic (PvdD) om die reden een motie ingediend dat het onderzoek door moet gaan (Kamerstuk 32 793 nr. 764). De staatssecretaris heeft die motie oordeel Kamer gegeven, met de toelichting dat hij kon toezeggen dat de huidige verkenning zou worden afgerond, maar dat hij geen garantie kon geven over vervolgonderzoek. Die motie is met 147 stemmen aangenomen, alleen FvD heeft tegen gestemd.

Deze Kamerbrief wordt geagendeerd voor het commissiedebat (CD) Water (IenW) op 24 september. Daarnaast staat 16 oktober het CD 'Externe Veiligheid' (IenW) gepland. U hoeft bij deze debatten niet aanwezig te zijn.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Met name omwonenden van Chemours en de Westerschelde maken zich zorgen over PFAS-vervuiling, maar het speelt ook breder in het land.

c. Financiële en personele gevolgen

N.v.t.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De Kamerbrief is afgestemd met de departementen IenW en LVVN, als ook met de NVWA, het RIVM en de directie PG (VWS).

Kenmerk

3964960-1069820-VGP

f. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

g. Toezeggingen

In de Kamerbrief van juli 2023 over het PFAS-onderzoeksprogramma is de toezegging gedaan om samen met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LNV) rond de zomer van 2024 een update van het PFAS-onderzoeksprogramma naar uw Kamer te sturen. Met deze Kamerbrief wordt deze toezegging afgedaan.

U doet een nieuwe toezegging in deze Kamerbrief, namelijk het informeren over opvolging van de verkenning van onderzoek naar het effect van Chemours op de gezondheid van omwenden en werknemers. De Kamer wordt hierover dit najaar geïnformeerd.

h. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.